

บทที่ 4

การใช้ประโยชน์ ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

4.1 กระบวนการผลักดันผลงานออกสู่การใช้ประโยชน์ที่ได้ดำเนินการแล้ว

การจัดอบรมการใช้งานระบบ DSS-ICZM SPP

เพื่อเป็นการเผยแพร่ระบบที่ได้พัฒนาขึ้นมาให้มีการใช้งานกว้างขวางขึ้น จึงได้จัดฝึกอบรมทั้งภาครัฐและประชาชนให้สามารถใช้ระบบสนับสนุนการตัดสินใจด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเล เพื่อแก้ปัญหาความยากจนในจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดตรัง ที่มีฐานข้อมูลเชื่อมโยงกันได้

วันที่ 21-23 เมษายน 2551

สถานที่ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุปกรณ์ที่ใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ ของภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถต่อเชื่อมเข้าทำงานร่วมกับระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของระบบ โปรแกรม DSS-ICZM ที่ติดตั้งอยู่ ณ สำนักงาน โครงการสถาบันวิจัยทรัพยากรทางน้ำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาระบบ เจ้าหน้าที่โครงการ และทีมงาน

ผู้เข้าอบรม มีผู้สนใจลงทะเบียนและเข้าร่วมฝึกอบรมการใช้โปรแกรมในครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 20 คน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1) ตัวแทนจากภาคประชาชน จ. สมุทรสงคราม	5 คน
2) ตัวแทนจากภาคประชาชน จ. ตรัง	2 คน
3) นักวิชาการและนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่างๆ	8 คน
4) เจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน สกว. และ ครส.	5 คน
รวม	20 คน

คู่มือการอบรม คู่มือการอบรม (ภาคผนวก จ.1)

แบบประเมินผล แบบประเมินผลการฝึกอบรม (ภาคผนวก จ.2)

ผลการอบรม การประเมินผลการฝึกอบรมกระทำโดยการแจกเอกสารประเมินผลการฝึกอบรมหลังจากการฝึกอบรมเสร็จสิ้นในแต่ละวันเพื่อสอบถามความเข้าใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการใช้โปรแกรมแต่ละโมดูล

พบว่าในวันแรกของการฝึกอบรมเนื่องจากความไม่คุ้นเคยกับระบบของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประกอบกับพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางคนรู้สึกว่าการสอนเร็วเกินไป ซึ่งทางโครงการฯ ได้แก้ไขโดยการจัดวิทยากรผู้ช่วยให้สำหรับกลุ่มบุคคลดังกล่าว และได้ทบทวนแบบฝึกหัดให้ ทำให้ในการฝึกอบรม ในสองวันต่อมาผู้เข้าอบรมทุกท่าน

สามารถติดตามการฝึกอบรมได้ดีขึ้นโดยร้อยละ 90 ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความพึงพอใจในการได้เข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้

ข้อคิดเห็นจากผู้เข้าอบรม ผู้เข้าอบรมครั้งนี้ได้เสนอข้อคิดเห็นว่าเนื้อหาการฝึกอบรม เข้าใจง่าย วิทยากรบรรยายได้ดี เข้าใจง่ายและเป็นกันเอง อีกทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนมากเพียงพอ (หนึ่งคนต่อหนึ่งเครื่อง)จึงทำให้เข้าใจการใช้ระบบง่ายมากยิ่งขึ้น ผู้เข้าฝึกอบรมจากพื้นที่ศึกษานำร่องคือจังหวัดสมุทรสงคราม และตรัง (ตรัง ได้แก่ ต.ไม้แก้ว อ.สิเกา และต.ท่าข้าม อ.ปะเหลียน) แสดงความประสงค์ที่จะนำข้อมูลจากการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าวเข้าไปในฐานข้อมูลของโครงการฯ ส่วนผู้เข้าอบรมจากส่วนอื่นของประเทศได้แสดงความต้องการให้มีการพัฒนา ปรับปรุง ข้อมูล และโปรแกรมอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากมาย สำหรับระบบฐานข้อมูลของชาติ ตลอดจน การตัดสินใจในการบริหารจัดการต่างๆต่อไป ทั้งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้สอบถามเรื่องการใช้โปรแกรมระบบ DSS_ICZM ภายหลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงานของโครงการฯ ซึ่งในกรณีดังกล่าวคณะผู้วิจัยจำเป็นต้องขอข้อคิดเห็นจากสกว.ต่อไป เพื่อให้ระบบ DSS_ICZM ยังคงเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

4.2 กระบวนการผลักดันผลงานออกสู่การใช้ประโยชน์ที่จะดำเนินการในอนาคต

ดำเนินการ โดยการร่วมลงพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชาวบ้าน

- ตรัง
- สมุทรสงคราม
- จังหวัดอื่นๆ ทั้งในระดับ อบต อำเภอ และ จังหวัด

สนับสนุนการแสดงผลการใช้โปรแกรมห้ดังกล่าวในการฝึกอบรม การประชุมในพื้นที่โดยเป็นการสนับสนุนการขอความร่วมมือจากผู้ที่ได้เข้ารับการอบรมแล้วต้องการนำโปรแกรมห้ดังกล่าวไปเสนอในที่ประชุมตามวาระต่างๆ ที่เหมาะสม

4.3 สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง

เนื่องจากการดำเนินงานของโครงการนี้เป็นระดับของการทำวิจัย และได้ผลของการวิจัยออกมาซึ่งมีประโยชน์สำหรับจังหวัดตรังและจังหวัดสมุทรสงครามโดยตรง ในการใช้เป็นระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาความยากจนแล้ว ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานอื่นๆ ได้อย่างกว้างขวาง เพราะระบบโปรแกรม DSS-ICZM SPP ได้ถูกออกแบบสำหรับจัดเก็บและนำข้อมูลมาใช้ สำหรับหลายกลุ่มข้อมูล และเปิดกว้างไว้สำหรับการพัฒนาต่อยอดได้ นอกจากนี้ยังสามารถขยายขีดความสามารถในการรองรับข้อมูลได้สูง อย่างไรก็ตามแต่ หากจะต้องมีการนำระบบโปรแกรม DSS-ICZM SPP ไปใช้ในระดับปฏิบัติงานจริง ในการจัดเก็บข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการสนับสนุนการตัดสินใจของจังหวัดตรังและจังหวัดสมุทรสงคราม สิ่งที่จะนำไปใช้งานจะต้องดำเนินการหรือคำนึงถึงในสิ่งต่อไปนี้

1) ควรจะนำเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของระบบ (System Server) ที่ได้จากโครงการ ซึ่งในปัจจุบันใช้ทำหน้าที่เป็นทั้ง Application Server, Data Server, และ Web Server ในเครื่องเดียวกัน ไปติดตั้ง ณ ศูนย์บริการข้อมูล (Data Center)

2) ควรจะมีการจัดหา Computer Sever เพิ่มเติม สำหรับแยก Data Server ออกมาทำงานเป็นอิสระเพื่อรองรับข้อมูลที่มากขึ้น

3) ควรจะมีการจัดหา Database Management System (DBMS) ที่มีประสิทธิภาพสูงมารองรับข้อมูลที่มีมากขึ้นและรองรับผู้ใช้งานที่มากขึ้น

4) ควรจะพัฒนาในส่วนของ DSS Solutions เพิ่มเติมให้เฉพาะสำหรับปัญหาของแต่ละพื้นที่

5) ควรจัดให้มีผู้ดูแลและบำรุงรักษาระบบที่จะจัดตั้งให้เป็นระบบกลางสำหรับทั้ง 2 จังหวัด

6) ควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาทางด้านการพัฒนาระบบโปรแกรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการขยายการใช้งาน และให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

7) ควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาทางด้านการใช้งานกลุ่มข้อมูลต่างๆที่รองรับโดยระบบโปรแกรม เช่น ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ที่ดินทำกิน และการท่องเที่ยว เป็นต้น

สำหรับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความประสงค์จะใช้ระบบโปรแกรม DSS-ICZM SPP นอกเหนือจากจังหวัดตรังและจังหวัดสมุทรสงครามแล้ว สิ่งที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมหรือควรคำนึงถึงเพิ่มขึ้นดังนี้

8) ควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาทางด้านการใช้งานกลุ่มข้อมูลต่างๆที่จะรองรับโดยระบบโปรแกรมเพิ่มขึ้น เช่น ทางด้านการศึกษา การขนส่ง การผลิตผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

9) ควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาทางด้านการพัฒนาระบบโปรแกรมให้เหมาะสมกับงานที่จะนำไปใช้

10) ควรจัดให้มีงบประมาณสำหรับจัดซื้อ Application Server, Data Server, Web Server, DBMS, Application License, System Consultation & Customization, System Maintenance เป็นต้น

4.5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานโครงการเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัยที่กำหนดไว้ หากแต่มี ปัญหาที่มักจะเกิดขึ้น และควรวางแผนแก้ไข สำหรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ทางโครงการพิจารณาเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานต่อไปในอนาคต มีดังต่อไปนี้

ด้านบุคลากร

- การพิจารณาเพิ่มอัตราค่าตอบแทน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่อัตราจ้างในสาขาที่ขาดแคลน
- การจัดเตรียมบุคลากรของหน่วยงานที่จะนำระบบไปใช้ ที่จะมาทำหน้าที่ในการทำวิจัยและพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง จัดการบริหารระบบกลาง และดูแลบำรุงรักษาระบบ
- การจัดการแลกเปลี่ยนหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการทางด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง สำหรับการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจให้กับกลุ่มผู้วิจัยเพิ่มขึ้น

ด้านเทคโนโลยี

- การวางแผนสนับสนุนโครงการต่อเนื่องที่ใช้ Mobile Technology หรือ Monitoring System เข้ามาทำงานร่วมกับผลงานของโครงการปัจจุบัน สำหรับเอื้ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล และการเก็บและส่งข้อมูลระยะไกล
- การวางแผนสนับสนุนโครงการต่อเนื่องที่ใช้ Content Management System เข้ามาทำงานร่วมกับระบบที่ได้จากการวิจัยของโครงการนี้ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลที่เป็น Unstructured Data/Content ทั้งหมด ซึ่งจะเป็นการสร้างพื้นฐานของ Knowledge Management System ทางด้านการต่อสู้ความยากจนได้ดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านข้อมูล

- การจัดรวบรวมปัญหาหรือโจทย์ที่ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานระดับตัดสินใจ ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำ Preset DSS Solutions
- การแยกประเด็นในการเตรียมปัญหาหรือโจทย์ (DSS Problems/Activities) และการจัดหาผู้ชำนาญการมาช่วยนำความเชี่ยวชาญจัดทำเป็น แผนงานหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (DSS Plans/Instructions) เพื่อรองรับการกำหนดรูปแบบข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS Solution) สำหรับพื้นที่ของตนเอง ต้องมีการดำเนินการได้อย่างชัดเจน และต้องมีการประสานงานของผู้เกี่ยวข้องในภาคราชการและภาคประชาชน เป็นอย่างดี สำหรับการเตรียม DSS Solutions
- การจัดทำโครงสร้างข้อมูลกลางแห่งชาติ (National Common Data Structure) เพื่อให้ได้มีโครงสร้างในการจัดเก็บข้อมูลกลุ่มและประเภทต่างๆที่เหมือนกัน ประหยัดเวลาในการออกแบบ และสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว

ด้านนโยบาย

- การกำหนดตำแหน่งและบุคลากรของหน่วยงานราชการ ต้องดำเนินการไปในทางที่จะมีการเปลี่ยนแปลงหรือโยกย้ายให้น้อยลง

- การวางแผนงบประมาณรองรับไว้สำหรับการใช้ระบบ ต้องดำเนินการไว้ล่วงหน้าสำหรับการจัดซื้อ หรือการจัดหา Software User License ในส่วนของ DBMS และ Software Application รวมถึงงบประมาณในการจัดหา Computer Hardware & Networking Devices และงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาทั้งของ Software, Hardware และ Networking Devices รวมถึงงบประมาณสำหรับการจัดจ้างที่ปรึกษาทั้งทางด้านวิชาการเฉพาะทางและทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

